

היחידה ללימודי המשך
ביה"ס לעבודה סוציאלית
ע"ש לואיס וגבי וייספלד
הפקולטה למדעי החברה
אוניברסיטת בריאילון

סדנאות קיץ 2021 בתכנית הפסיכותרפיה בגישה פסיכואנליטית

לכל תלמידי התכנית לפסיכותרפיה,

אנו שמחים לבשר לכם כי השנה תערכנה 3 סדנאות בחירה במסגרת התוכנית וללא תשלום נוסף מצדכם.

לפגוש את הטראומה: חווית המטפלת/ בטיפול בנפגעות/ים תקיפה מינית | רני לוי, 22.6.2021 +
29.6.2021, בשעות 09:00 – 12:30

על נרקיסזם והקושי להיות מטופל | ד"ר שרון שטרית, 22.6.2021 + 29.6.2021, בשעות 13:00 – 16:30

התסבין האדיפלי | סמדר ריינר, 6.7.2021 + 13.7.2021, בשעות 10:15 – 13:45

על מנת להבטיח את מקומכם, עליכם להירשם בקישור

בשלב זה יתאפשר רישום לסדנא אחת בלבד. רישמו מה הסדנא המועדפת עליכם בעדיפות ראשונה ומה בעדיפות שניה. נשתדל להיענות לבקשתכם.

שימו לב – כל הסדנאות תערכנה בזום.
חומרי קריאה יישלחו לקראת הסדנאות.

מאחלים לכם הנאה ולמידה טובה
ועדת ההוראה

לפגוש את הטראומה: חווית המטפל/ת בטיפול בנפגעות/ים תקיפה מינית

סדנא עם רני לוי

תאריכים: 22.6.21, 29.6.21, שעות 09:00-12:30
(כולל הפסקה של חצי שעה)

טראומה מינית משפיעה על היכולות הבינאישיות, הרגשיות והקוגניטיביות של הנפגע/ת. הטיפול בנפגעות ונפגעי תקיפה מינית מזמן מפגש בלתי אמצעי עם הטראומה של המטופל/ת. טראומה זאת, כאשר היא מובאת על ידי המטופלת לחדר, מערערת אותנו ומאיימת על היכולת שלנו לחשוב ולהגיב באופן טיפולי.

בסדנא זו נכיר את הדגשים המיוחדים בטיפול בנפגעות ונפגעי תקיפה מינית, נלמד על העברה והעברה נגדית בטיפול מסוג זה וכן על אופן היות יחד עם המטופל/ת במצבים שבהם הטראומה המינית לופתת את התהליך הטיפולי.

מבנה הסדנא: שתי פגישות של שני שיעורים אקדמיים בכל מפגש.

רשימת קריאה:

(המאמרים בעברית, יועברו סרוקים למשתתפות/ים)

פרנצי, ש. (1933). בלבול השפות בין המבוגרים לילד: שפת הרוך ושפת התשוקה. מתוך (ע. ברמן עורך) בלבול השפות בין המבוגרים לילד: שפת הרוך ושפת התשוקה. תל אביב: עם עובד (2003).

דיוויס ג'. פראולי מ.ג. (2013) תהליכים דיסוציאטיביים ותבניות העברה- העברה נגדית בטיפול בגישה פסיכואנליטית בנפגעות בוגרות שעברו טראומה מינית בילדות. בתוך: ס. א. מיטשל ול. ארון (עורכים). פסיכואנליזה התייחסותית: צמיחתה של מסורת. תל-אביב: תולעת ספרים

זליגמן, צ. (2016). אינטרסובייקטיביות טראומתית: טראומתיזציה של המטפלת כתהליך מהותי בטיפול בנשים וגברים שנפגעו מינית בילדותם, שיחות, ל', 150-143.

מנחה הסדנא: רני לוי, פסיכותרפיסט בגישה פסיכודינמית פסיכואנליטית, מדריך בתכנית לפסיכותרפיה פסיכואנליטית בבר-אילן, מלמד בתכנית להכשרת מטפלות/ים בנפגעות ונפגעי תקיפה מינית בבר-אילן, מלמד בתוכנית ללימודי המשך בחוג לרפואה באוניברסיטת תל אביב – הזרם העצמאי בפסיכואנליזה – פורצי דרך. כותב מאמרים בנושא טיפול בנפגעי תקיפה מינית.

על נרקסיזם והקושי להיות מטופל

סדנא עם ד"ר שרון שטרית

תאריכים: 22.6.21, 29.6.21, שעות 13:00-16:30
(כולל הפסקה של חצי שעה)

אדם פונה לטיפול, מתלונן על מצוקה ובו זמנית מתנשא, נאבק, דוחה, מתקיף את המטפלת. לעתים, גם כשנמצא במצוקה גדולה, מדבר שוב ושוב על כך שרוצה לסיים את הטיפול, רוצה להסתדר לבד. כבר מרגיש שנעזר וחש שיש פירות לטיפול, ודווקא אז עושה דווליואציה ומתלונן וזועם שלא קורה כאן כלום, שהטיפול לא באמת עוזר, בזבוז זמן. אמירות אלו חוזרות שוב ושוב בטיפולים שונים ובווריאציות רבות, מגוונות ושכיחות. היבט נוסף של הקושי להיות מטופל בא לידי ביטוי בקושי להשתנות ולזוז ממקומות קשים, לעתים הרסניים וממיתים.

בסדנא נתבונן בשאלת הקושי להיות מטופל דרך הפריזמה של הנרקסיזם.

במאמר הצגת הנרקסיזם (1915), פרויד אומר שלא ניתן לטפל באנשים הסובלים מנוירוזה נרקסיסטית. בעניין הזה כמובן חלו טרנספורמציות, אבל משהו מהדבר הזה נשאר נכון. הנרקסיזם הנו אחד הכוחות העקשניים ביותר שמנהלים מאבק בטיפול, ונוכחותו בקליניקה העכשווית- דומיננטית. נחוצה הכרות עם אופן פעולתו ועבודה איתו בטיפול על מנת שנוכל לאפשר לאדם מפגש אמיתי עם עצמו והלא מודע שלו, ועל מנת שנוכל לעזור.

בסדנא נעשה הכרות ראשונית עם הנרקסיזם ואופן פעולתו בנפש, מה מושך בו, מפתה, מפני מה הוא מגן ומה המחירים הכרוכים בלפעול לפיו. נעמיק את ההיכרות עם מושג הנרקסיזם והיבטיו השונים באמצעות קריאה בטקסטים של פרויד, קוהוט ושטיינר.

נדבר על ה"אני עונג מזוקק", הבניה ראשונית עליה מדבר פרויד ב'שלילה' ומלמדת איך הנרקסיזם עובד, מה המנגנון שלו, שפעיל אצל כל אחד מאיתנו. נמשיך עם המאמר של קוהוט על הזעם הנרקסיסטי ושם נראה את פעולתו של האני עונג המזוקק ותרומתו לדינמיקה של הזעם הנרקסיסטי. נסיים עם הנרקסיזם כמקלט נפשי השומר על אשליית הכל יכולות, משמש כמקום מסתור נפשי מכל החרדות, האילוצים, הסופיות וממה שהחיים מזמנים. במובן הזה מספק הגנה מפני כאב והקלה, אולם בו זמנית גם ביטוי להרסנות, במובן שאינו מאפשר לאדם להתפתח, תוקע אותו. בהקשר הזה נדבר על 'מסתורים נפשיים' של שטיינר.

הסמינר ילווה בדוגמאות קליניות.

מנחת הסדנא: ד"ר שרון שטרית, פסיכואנליטיקאית ופסיכולוגית קלינית, מלמדת ומדריכה במרכז הלימודים של החברה הפסיכואנליטית, וכן במרכז ויניקוט, בתוכנית מצבים מנטאלים ראשוניים באוניברסיטת תל אביב ובמסגרות נוספות. מטפלת ומדריכה בקליניקה בת"א.

התסביך האדיפאלי

סדנא עם סמדר ריינר

תאריכים: 6.7.21, 13.7.21, שעות 10:15-13:45
(כולל הפסקה של חצי שעה)

פרויד גילה את תסביך אדיפוס מתוך האנליזה העצמית שלו, ומאז הפך המושג לאבן דרך משמעותית בפסיכואנליזה. האופן שבו כל אחד מאיתנו מעבד את התסביך האדיפאלי משפיעה על היכולת שלנו להסמלה, לחשיבה, להתמודדות מוצלחת עם סמכות, גבולות, אבדנים, חלקיות, שלישיות, נפרדות ואחרות, בחירת אובייקט/בן זוג, בניית סופר -אגו בוגר, בניית מערכת ערכים, ועוד. היכולת לעבד את התסביך האדיפאלי היא גם בעלת משמעות אבחנתית, וקשורה לרמת ארגון האישיות המתהווה, ולפיכך משפיעה על הטכניקה הטיפולית שבה יש לבחור לגבי כל מטופל. מושגים כגון, חרדת סירוס, הסצנה הראשונית, האובייקט המשולב, מרחב משולש ומושגים נוספים, הם מושגי יסוד בהבנה הפסיכואנליטית.

בסדנא ננסה דרך מאמרים מגישות שונות ודרך דוגמאות קליניות, של המשתתפים והמנחה להתחקות אחר מהותו של התסביך האדיפאלי, תרמתו החשובה להבנת המבנה הנפשי של המטופלים שלנו והשלכותיו על הטכניקה הטיפולית.

מנחת הסדנא: סמדר ריינר, פסיכואנליטיקאית ממכון ת"א לפסיכואנליזה בת זמננו, מרצה ומדריכה בתכנית לפסיכותרפיה פסיכואנליטית בבר אילן ובתכניות נוספות.

